

Життя Греко-Католицької Церкви

Запитник для єромонахів і монахів
облечених в підпіллі
(після 1945 року)

I. Особисті дані. Молодість. Становлення світогляду.

1. Подайте особисті дані: ім'я, прізвище, дату і місце народження.
2. Розкажіть про своїх батьків, родину, дитинство, навчання, духовну освіту.
3. Чи належали Ви до релігійних, молодіжних або політичних організацій, (напр. Апостольство молитви, церковне братство, Українська Молодь - Христові, Орли, Обнова, Пласт, ОУН)?
4. Як розвивалося Ваше покликання (християнське, монаше)? Хто мав на Вас найбільший вплив; хто був для Вас зразком з-поміж знайомих, родичів, викладачів, духовних осіб? Які події в тодішньому житті УГКЦ були для Вас значними?
5. *(відповідно до віку)* Розкажіть про Ваше життя і діяльність в часі 1944 - III.1945, IV.1945 - 46 рр. Розкажіть про церковне життя цього періоду, про працю Ініціативної групи (Костельника, Мельника, Пельвецького), про Собор 1946-го року, як він підготовлявся? Хто із знайомих Вам священників був на цьому Соборі; що знаєте про їх долю?
6. Коли Ви вирішили вступити в монастир; до якого чину (згромадження)? Про які інші монастирі (чини, згромадження) Ви мали відомості? Що обумовило Ваш вибір?
7. Розкажіть про свій новіціат: обставини зустрічей з учителем, навчання; зустрічі, знайомства з іншими новиками; зустрічі, знайомства з братами в обітах. Якою літературою Ви користувалися? Яка була програма молитовного життя (спільного, особистого)?
8. Яким було життя в монастирі, які обов'язки Вам доводилось виконувати? Назвіть настоятелів вашого монастиря.
9. *(для єромонахів)* Яку Ви проходили підготовку до священства? Розкажіть докладно про викладачів, спосіб і предмети навчання, літературу, якою Ви користувалися.
10. Хто Вас рукоположив, коли і де? Опишіть у подробицях.
11. Яку світську роботу Ви виконували під час підготовки до священства і після рукоположення? Чи Ваші співпрацівники знали про Ваш духовний стан?
12. Чи Ваші родичі, друзі, знайомі, сусіди здогадувалися (знали) про Ваші духовні наміри, яке було їх ставлення? Коли вони довілися про Ваше облечення (рукоположення) і якою була їхня реакція?

II. Репресії (ув'язнення) (Для колишніх в'язнів).

1. Які були труднощі і перепони в навчанні? Наскільки органи влади (комсомол, КГБ) були поінформовані про Ваше духовне життя і яке було їх відношення до Вас, чи намагались вони перешкодити у підготовці до прийняття монашого сану (священства)?
2. Яких переслідувань зазнав ваш монастир (Ви особисто, Ваші настоятелі, учителі в новіціаті, викладачі богослов'ї, співбрати)? Чи зазнали Ви допитів, обшуків, викликів до уповноваженого у справах релігії, адміністративних покарань, переслідувань, насильства, викликів, арештів? Чи збереглися у Вас протоколи обшуків? В який спосіб органи КДБ провадили нагляд над Вами? (Назвіть прізвища, обставини і конкретні дати). Чи спонукали Вас до співпраці, примушували переходити на православ'я (для єромонахів) припинити чи обмежити священничу діяльність?
3. Коли і як закрили монастир, яка була доля монахів?
4. (для суджених) Де і коли Вас арештували (коли і звідки Вас вивозили)? Чи пам'ятаєте хто Вас арештував та хто спричинився до арешту? Яка була офіційна причина Вашого арешту? Розкажіть про слідство над Вами, де і хто Вас допитував, судив, в якій тюрмі Ви перебували. Чи вимагали переходу на православ'я? Хто з монахів, священників був з Вами? За якою статтею Вас судили і який був вирок? Чи збереглися документи, фото?
5. Розкажіть про етапи. В яких тюрмах (таборах) Ви перебували? Який був Ваш лагерний номер? Яке було Ваше перше враження після прибуття до тюрми (табору, місця заслання)?
6. Скільки в'язнів (виселенців) приїхало з Вами і скільки прибуло пізніше? Скільки там було галичан греко-католицького віросповідання? Хто був з Вами в ув'язненні (на спецпоселенні), чи були серед них монахи, члени вашого чину (згромадження)? Розкажіть про співв'язнів (спецпоселенців), їх національність та духовне життя. Які були міжконфесійні відносини? Чи були прояви солідарності між в'язнями (спецпоселенцями)?
7. Розкажіть про умови праці і режим у місцях покарання. Опишіть тюремний (табірний) день. (Які були умови життя, харчі, одяг? Яку працю Ви виконували?)
8. Розкажіть про тюремну (табірну) адміністрацію, вартових, конвоїрів? Як вони відносились до Вас як до віруючого (єромонаха)
9. Як ставилися співв'язні (спецпоселенці) до Вас як до монаха (єромонаха)?
10. Чи була можливість зберігати свої переконання, свободу духа, молитися, в умовах ув'язнення (заслання)? Як Вам це вдавалось? Чи була можливість зберігати монашу дисципліну (для єромонахів - виконувати душпастирські обов'язки) в ув'язненні (на засланні)? Розкажіть про особисту і спільну молитву, Літургії, свята, сповіді, похорони в ув'язненні. (Чи відправляли Ви Літургії і чи виголошували проповіді на них? Скільки вірних Ви (священники) у такий спосіб обслуговували?)
11. Чи були випадки навернення, хрещення (скільки, як часто)? Подайте цікаві приклади.
12. Чи був зв'язок з монахами, священниками, єпископами?
13. Чи отримували Ви кореспонденцію, посилки (від співбратів, родичів)? Чи були побачення, як це відбувалося? Як в'язні спілкувалися із зовнішнім світом? Чи доходила

до Вас інформація ззовні і якими шляхами? Чи писали Ви скарги, листи про реабілітацію, помилування?

14. Як Ваше ув'язнення відбилося на Вашій родині?
15. Опишіть найдраматичніші і, якщо були, розрадні моменти свого життя в ув'язненні.
16. Серед важких умов ув'язнення (заслання) на що покладали найбільшу надію? Яку Ви бачили перспективу для себе (свого чину, згромадження) і для УГКЦ?
17. Розкажіть про умови свого звільнення, скільки років Ви відбули в ув'язненні (подайте дату звільнення)? Чи зберігся документ про Ваше звільнення? У зв'язку з чим закінчилось Ваше ув'язнення (заслання): закінченням "сроку", амністією, іншими причинами?
18. Куди і яким чином Ви повернулися після ув'язнення (заслання), яке було до Вас ставлення на волі? Чи було обмеження прописки, подорожування, влаштування на працю?

III. Життя в підпіллі.

1. *(для єромонахів)* Чи були з боку влади вимоги припинити священичу діяльність або перейти на православ'я? Чи пропонували Вам парафію в структурі РПЦ?
2. Де і ким Вам доводилось працювати? Чи Ваші співпрацівники знали про Ваші релігійні переконання (духовний стан)?
3. Ваше монаше життя було явним, чи підпільним? Розкажіть про зустрічі, знайомства з іншими братами. Чи монахи жили разом; чи була спільна праця?
4. Подайте перелік своїх настоятелів в монастирі (чині, згромадженні).
5. Яка була програма молитовного життя (спільного, особистого)? Як часто була можливість сповідатися, у кого? Чи брали участь в римо-католицьких, православних Богослужіннях? Якою (духовною) літературою Ви користувалися (греко-католицькою, православною, іншою)? Подайте перелік книжок.
6. Яким чином поповнювалась монаша спільнота? Як перевіряли, випробовували кандидатів перед прийняттям до новіціату? Як проходив новіціат, навчання кандидатів? Чи доводилось Вам провадили новіціат?
7. *(для єромонахів)* Яку Ви провадили священичу діяльність? Чи Ваше священиче душпастирювання було явним, чи підпільним? Чи узгоджувалося воно з єпископом і чи координувалося з іншими священиками, представниками монаших згромаджень? З ким Ви радились у випадку виникнення священичих проблем, канонічних (подружніх) питань?
8. *(для єромонахів)* Якому єпископу Ви підлягали, чи міняли Ви єпископську юрисдикцію і чому?
9. Який Ви мали зв'язок з єпископами і священиками (з якими, як часто, за яких обставин)? Розкажіть про стосунки між поодинокими єпископами, монашими згромадженнями та священиками.

10. Хто допомагав Вам (для єромонахів) у душпастирюванні, в небезпечних обставинах та в побуті (родичі, вірні, монахині, родичі чи знайомі з діаспори)? Чи отримували Ви інтенції з-за кордону?
11. Розкажіть як проходили спільні молитви, Служби Божі, обряди хрещення, вінчання, похорону; чи були співані, за чиєю участю, кількість осіб, як часто, (скільки осіб (Ви) священник хрестив, вінчав, хоронив на місяць/рік?). Де відправлялися Богослужіння (на помешкані у (Вас) священника, у монахинь, вірних, у капличках, церквах...)? Чи виголошував(ли) священник (Ви) проповіді під час Літургії? Які використовувалися літургічні книги, ризи, богослужбні сосуди? Яку роль у підготовці Служб відігравали монахи? Яке Ви вживали літургічне вино, хто пік просфори?
12. Чи була нагода провадити катехизацію, підготовку до першої Сповіді і Святого Причастя, Тайни Подружжя? Чи була нагода надавати духовний провід поодиноким вірним? Як Ви проводили релігійне виховання дітей та дорослих, всупереч офіційній атеїстичній ідеології та пропаганді? (для єромонахів) Скільки вірних Ви у такий спосіб обслуговували?
13. Чи були випадки навернень і хрещення дорослих?
14. Яка зберігалася у Вас духовна література? Чи виготовлялась якась підпільна духовна література, у скількох примірниках, як вона поширювалася? Чи мали Ви календарі, образки, звідки?
15. Чи мали Ви можливість і чи слідували за тим, як проходив Другий Ватиканський Собор, як розвивалося життя УГКЦ в діаспорі? Як Ви ставилися до обрядових (східних літургічних) реформ, встановлених Апостольським Престолом і впроваджуваних Блаженішим Кир Йосифом та Синодом єпископів у діаспорі та владиками Величковським і Стернюком в Україні?
16. Чи сприяли у Вашому духовному житті, апостольській праці радіопередачі українською мовою з Ватикану? Чи вважалося, що вислухання Служби Божої по Радіо-Ватикан сповняло недільні (святочні) обов'язки віруючих греко-католиків?
17. В яких стосунках Ви перебували з римо-католицькими священниками? Чи поручали Ви вірним ходити до римо-католицьких церков?
18. Чи мали Ви стосунки з православними священниками (включно з тими, що перейшли на православ'я)? Чи поручали вірним ходити до діючих (православних) церков?
19. Опишіть ставлення до Вас (до Вашої спільноти, родичів) з боку влади. Чи зазнали Ви допитів, обшуків, викликів до уповноваженого у справах релігії, адміністративних покарань, переслідувань, насильства, арештів? Чи збереглися у Вас протоколи обшуків? В який спосіб органи КДБ провадили нагляд над Вами? (Назвіть прізвища, обставини і конкретні дати). Чи спонукали Вас до співпраці?
20. Як відбулося на Греко-Католицькій Церкві закриття православних церков в 1959-64 рр.? Чи відбувся перехід вірних із ліквідованих парафій РПЦ до підпільних парафій УГКЦ? Чи знаєте священників, які перейшовши на православ'я, пізніше повернулися до УГКЦ?

21. Яка була на Україні реакція на легалізацію Греко-Католицької Церкви в Чехословаччині в 1968 році?
22. Якщо можливо, опишіть найщасливіші та найдраматичніші моменти свого життя, (свого священства), з чим вони пов'язані.
23. Чим, на Вашу думку, збагатилася УГКЦ через досвід підпілля? Які негативні наслідки підпільного періоду для УГКЦ?
24. Хто, на Вашу думку, визначався особливою святістю у підпіллі? Яка постать, на підставі Вашого досвіду, була найвизначнішою у підпіллі?
25. Що було найбільш визначним і характерним для підпілля УГКЦ? Спробуйте кількома реченнями висловити суть греко-католицького підпілля.

IV. Період виходу з підпілля.

1. Чи надіялись Ви на остаточну легалізацію УГКЦ?
2. Коли Ви відчули, що легалізація УГКЦ неминуча?
3. В яких акціях Ви брали участь та свідками яких подій Ви були?
4. Які труднощі зазнали Ви особисто (ваш монастир, чин, згромадження) при виході Церкви з підпілля?

V. Світоглядні питання.

1. Чому, на Вашу думку, Бог дозволив такий період переслідувань, репресій, гонінь?
2. Чому деякі Церкви зазнали майже загибелі? Чому вони остаточно вистояли?
3. Чому деякі християни трималися стійких позицій, а інші пішли на компроміс?
4. Як, на Вашу думку, християнин повинен обороняти людську гідність, людські, Богом дані, права?